

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **J. E. P. H.**
státní příslušnost Kubánská republika
bytem O. – P., P. 361/41

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 7. 2018, č. j. OAM-89/ZA-ZA06-P05-PD2-2013, o prodloužení doplňkové ochrany

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 25. 7. 2018, č. j. OAM-89/ZA-ZA06-P05-PD2-2013 žalované Ministerstvo vnitra ČR neudělilo žalobci doplňkovou ochranu podle ust. § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Podle žalovaného z informací o situaci na Kubě jednoznačně vyplývá, že v období od udělení doplňkové ochrany došlo v této zemi k podstatným změnám v možnosti vycestování a návratu kubánských občanů do vlasti a tito tak automaticky nečelí závažným problémům a nebezpečí vážné újmy. Tento závěr žalovaný opřel zejména o informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky č. j. 913285/2017-LPTP ze dne 15. 3. 2017, dle kterých migrační zákon Kubánské republiky č. 1312 ze dne 20. 9. 1976 byl novelizován dekretem č. 205 ze dne 26. 10. 2012, přičemž touto novelou došlo k výrazné změně kubánské migrační politiky. Žalobci byla doplňková ochrana udělena jedině z důvodu hrozícího nebezpečí vážné újmy, neboť přesáhl po vycestování z vlasti zákonem předvídanou dobu, na kterou měl vycestování povoleno a ze strany kubánských úřadů by mu tak hrozily problémy, které by mohly dosáhnout v této souvislosti jeho zadržení, mučení či nelidského a ponižujícího zacházení. S ohledem na uvedené podstatné změny v možnosti vycestování a návratu kubánských občanů do vlasti toto nebezpečí vážné újmy žalobci již nehrozí.
2. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu. Podle něj nelze souhlasit s názorem žalovaného, že se situace v Kubánské republice změnila a to včetně novelizovaného migračního zákona č. 1312 ze dne 20. 9. 1976 dekretem č. 205 ze dne 26. 10. 2012. Takový závěr je v rozporu s rozhodnutím žalovaného z roku 2013 a 2015, kdy novelizovaný dekret již více let platil a i za platnosti tohoto dekretu docházel žalovaný opětovně ke stejnému názoru, že je důvodné hrozící nebezpečí vážné újmy. Ohledně současného dění na Kubě žalobce k důkazu doložil zprávy na kompaktním disku z americké televize ve spolupráci s kubánským disentem. Žalovaný nesprávně vyhodnotil žalobcovy rodinné a společenské vazby v České republice a v Kubánské republice. V České republice žijí jeho dva bratři, kteří plyně hovoří česky, bydlí oba v Ostravě, kdežto na Kubě žije pouze jeho matka, která má 85 let a bratr, oba v chudobných podmínkách. Je pravdou, že žalobce plyně česky nehovoří, ale v základních pojmech se orientuje a spolupracuje s bratrem, který jej učí česky. Žalobce je osobou, která opustila Kubánskou republiku ještě za minulého režimu a takové osoby jsou stále sledovány kubánskými státními orgány a nelze důvodně předpokládat, že by nebyly informovány o tom, že žádal ve třech případech o mezinárodní ochranu a že ji obdržel ve dvou případech „po dvakrát 24 měsíců“. Dodal, že byl vojákem z povolání s hodností kapitána, prošel válkou v Angole a v Etiopii a za této situace mu na Kubě stále hrozí reálné nebezpečí v podobě zadržení, nelidského zacházení a mučení. Pakliže byl odsouzen rozhodnutím Okresního soudu v Ostravě k trestu odnětí svobody ve výměře 3 roků s podmínkou na dobu 30 měsíců, tento podmíněný trest mu končí k datu 21. 10. 2018, přičemž je reálný předpoklad, že bude rozhodnuto o jeho osvědčení. Do té doby se žádného protiprávního jednání nedopustil a šlo o výjimečný excés, který byl způsoben fyzickým napadením jeho osoby jiným občanem kubánské národnosti na ubytovně. Žalobce dodal, že se území České republiky adaptoval a v současné době pracuje jako dělník na stavbách. Závěrem své žaloby

Shodu s prvopisem potvrzuje

namítal, že žalovaný nedostatečně vyhodnotil jeho zdravotní problémy, když je objektivně prokázáno, že je po operaci šedého zákalu, nepohyblivého malíčku na pravé ruce a že neslyší vůbec na levé ucho a na pravém používá naslouchátko. Žalovaný se podle něj opomenul zabývat otázkou, zda by mu potřebná zdravotní péče byla poskytnuta i v zemi původu.

3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby žalobce jako nedůvodné. K námitce, že k předchozímu udělení a prodloužení doplňkové ochrany došlo již po novelizaci kubánského migračního zákona, a že situaci v tomto směru žalobce považuje za nezměněnou, odkázal žalovaný na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 369/2017 – 41 ze dne 14. 3. 2018 a dále na informaci Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 15. 3. 2017. Žalovaný k tomu dodal, že žalobce neuváděl žádné skutečnosti, pro které by jej bylo možno hodnotit jako kritika režimu a osobu spadající do některé ze skupin uvedených v této informaci, která by mohla být vystavena zvýšenému zájmu státních občanů v případě jejich návratu na Kubu. Žalobcovy obavy ze sledování jeho osoby kubánskou vládou a z případného postihu po návratu považuje žalovaný za účelové, založené na spekulativních domněnkách postrádajících jakoukoliv logiku a důkazní podporu. Za nedůvodné považuje žalovaný i námitky týkající se zdravotního stavu žalobce a jeho vazeb na Českou republiku, jeho pracovní uplatnění a skutečnost, že zde žijí jeho dva dospělí bratři.
4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 7. 2018, č. j. OAM-89/ZA-ZA06-P05-PD2-2013 a z obsahu připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 s.ř.s.).
5. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 18. 3. 2013. O této žádosti rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 26. 9. 2013 tak, že mu azyl podle ust. § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu neudělil, avšak udělil žalobci doplňkovou ochranu podle ust. § 14a téhož zákona. Udělení doplňkové ochrany žalovaný zdůvodnil informacemi ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu a dodržování lidských práv na Kubě, které shromáždil pro své rozhodnutí a učinil z nich závěr, že v případě návratu žalobce do země původu je situace na Kubě natolik neuspokojivá, že nezaručuje jeho bezpečný návrat a nevylučuje závažné problémy s kubánskými státními orgány. Dne 22. 9. 2015 žalobce podal žádost o prodloužení udělené doplňkové ochrany na území České republiky a této žádosti žalovaný vyhověl rozhodnutím ze dne 29. 10. 2015 s odůvodněním, že neshledal podstatnou změnu situace v zemi původu žalobce na základě posouzení informací ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Kubě. Další žádost o prodloužení doplňkové ochrany podal žalobce dne 28. 8. 2017, v níž uvedl, že „jeho důvody vůči Kubě trvají“. Z obsahu správního spisu dále krajský soud zjistil, že s žalobcem byl dne 19. 12. 2017 proveden pohovor k jeho žádosti o prodloužení doplňkové ochrany. Z protokolu o tomto pohovoru vyplývá, že žalobce označil situaci na Kubě za katastrofickou, jeho důvody pro doplňkovou ochranu stále trvají a na Kubu se nevrátí, přestože tam žije jeho matka a bratr.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Všechno v zemi původu zůstalo podle žalobce stejné, nic se nemění a kubánské vláda nadále nerespektuje lidská práva. Podle žalobce se kubánské úřady o jeho žádosti o mezinárodní ochranu dovědí ihned, protože vše registrují, k čemuž dodal, že svůj kubánský cestovní pas roztrhal a získal české dokumenty, přičemž žádá o doklad totožnosti, aby měl nárok na sociální podporu. Od doby příjezdu do České republiky nekontaktoval kubánský zastupitelský úřad a informace o situaci v zemi čerpá z internetového a televizního zpravodajství a z internetových sociálních sítí. K dalším dotazům žalobce uvedl, že v České republice žádnou práci nemá, jelikož zaměstnavatelé požadují, aby hovořil česky a finanční prostředky na životní potřeby dostává od orgánů státní sociální podpory. V České republice nemá žádné ekonomické, kulturní ani sociální vazby či závazky, nezvládá český jazyk a účastnil je jednoho kurzu češtiny, který skončil zhruba po 20 dnech z důvodu onemocnění lektorky. Jeho zdravotní stav není dobrý, ale zlepšuje se; dne 8. 12. 2017 podstoupil úspěšnou operaci šedého zákalu, půjde na operaci nepohyblivého malíčku na pravé ruce a používá naslouchátko, jelikož špatně slyší na pravé ucho a na levé ucho neslyší vůbec. Závěrem tohoto pohovoru žalobce uvedl, že nechce doplnit žádné skutečnosti, které by měly být brány v potaz při posouzení jeho žádosti o prodloužení mezinárodní ochrany, stejně tak nechce doložit žádné doklady či dokumenty a materiály a dodal, že během 14 denní lhůty žalovanému dodal zdravotnickou dokumentaci ohledně svého zdravotního stavu. Nevyužil svého práva na zpětné přetlumočení pohovoru, protokol závěrem podepsal vlastnoručním podpisem. Součástí správního spisu žalovaného jsou dále informace o zemi původu žalobce, a to:

- konzulární informace Velvyslanectví Kubánské republiky v ČR o konzulárních službách pro kubánské občany,
- informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky č. j. 91328/2017 – LPTP ze dne 15. 3. 2017 o cestování do zahraničí, cestovních dokladech, registraci na zastupitelském úřadu, pobytových statusech v zahraničí, o situaci po návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí a situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti,
- Úřední věstník Ministerstva spravedlnosti Kubánské republiky ze dne 16. 10. 2012 obsahující zákon o migraci a jeho novelizace,
- zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 3. 3. 2017 o dodržování lidských práv na Kubě v roce 2016,
- výroční zpráva Amnesty International 2017 týkající se Kuby ze dne 22. 2. 2017 a
- výroční zpráva Human Rights Watch 2017 ze dne 12. 1. 2017 rovněž se týkající Kuby.

6. Podle ust. § 53a odst. 4 zákona o azylu osoba požívající doplňkové ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. Tuto žádost musí osoba požívající doplňkové ochrany podat nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na níž je jí doplňková ochrana udělena. Pokud podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ve stanové lhůtě zabrání důvody na vůli osoby požívající doplňkové ochrany nezávislé, je oprávněna tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po odpadnutí těchto důvodů. Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále hrozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a). Doplňková ochrana se prodlouží nejméně o dva roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požívající doplňkové ochrany mohla závažným způsobem narušit

Shodu s prvopisem potvrzuje

veřejný pořádek nebo ho již narušuje, prodlouží se doplňková ochrana o jeden rok. Při prodlužování doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny se postupuje obdobně.

7. Z citovaného zákonného ustanovení vyplývá, že pokud trvají důvody, pro které byla doplňková ochrana udělena, nebo nenastanou-li důvody uvedené v ust. § 17a, Ministerstvo vnitra na žádost osoby požívající doplňkové ochrany tuto formu mezinárodní ochrany prodlouží a to i opakovaně. Přitom je zásadním posouzení, zda situace v zemi původu žadatele o mezinárodní ochranu znamená hrozbu vážné újmy ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu. Bylo tedy úkolem žalovaného posoudit, zda nadále trvá původní důvod, který vedl k udělení doplňkové ochrany žalobci anebo že nastala taková situace v poměrech země původu, pro kterou je udělení doplňkové ochrany důvodné. Prvním a zásadním žalobním bodem žalobce bylo to, že není možné souhlasit s názorem žalovaného ohledně situace v Kubánské republice, která se změnila vlivem novelizovaného migračního zákona. Žalobce v této souvislosti namítal, že dekret č. 205, kterým byl novelizován migrační zákon ze dne 20. 9. 1976 platil již v době, kdy mu byla doplňková ochrana opakovaně udělena a kdy žalovaný dospěl ke stejnému názoru, že mu hrozí nebezpečí vážné újmy. S touto žalobní námitkou se krajský soud neztotožňuje, neboť přestože zmíněný novelizační dekret byl vydán dne 26. 10. 2012, pak jeho dopad a fungování bylo možno hodnotit teprve s odstupem času. Žalovaný v této souvislosti přílehlavě odkázal na citovaný rozsudek NSS sp. zn. 6 Azs 369/2017 ze dne 14. 3. 2018, podle kterého „Je třeba vzít v úvahu, že informace o zemi původu je možné z logiky věci získat až s určitým zpožděním. Tyto informace se vždy vztahují k minulosti, byť s ohledem na požadavek aktuálnosti informací o zemi původu v minulosti bezprostředně předcházející rozhodnutí. Pokud navíc v zemi původu dojde ke změně zákona, která může vliv na okolnosti odůvodňující udělení doplňkové ochrany, je na místě jistá obezřetnost správního orgánu ohledně zkoumání, zda se tato formální změna promítne adekvátním způsobem do jednání státních orgánů“. Žalovaný čerpal z informace MZV ČR ze dne 15. 3. 2017, z níž dovodil, že pokud kubánský občan překročí dvouletou lhůtu pobytu v zahraničí (po jejímž uplynutí je považován za emigranta), může na kubánském zastupitelském úřadě vyřídit obnovení trvalého pobytu na Kubě, případně odcestovat na Kubu, kde může pobývat 90 dní a trvalý pobyt obnovit tam. Takový občan by se neměl setkat na Kubě s negativními důsledky předchozího pobytu v zahraničí, práva osob dle nového migračního zákona jsou respektována. Podle téže informace ke svévolnému výkladu zákona dochází pouze v případě opozičních aktivistů a státní úřady dále omezují svobodu vycestovat vysoce kvalifikovaných pracovníků a zaměstnanců bezpečnostních složek. Podle ostatních shora citovaných informací o Kubánské republice dochází ke svévolnému omezování práv ze strany státních orgánů v případě kritiků režimu nebo pracovníků důležitých pro chod národního hospodářství a jejich rodinných příslušníků. Mezi okruh takových však rozhodně nelze zařadit žalobce, který v tomto směru neuvedl žádné relevantní skutečnosti svědčící pro to, že by mohl být vystaven zvýšenému zájmu státních orgánů v případě návratu na Kubu. Z obsahu správního spisu totiž vyplynulo, že žalobce v zemi původu nebyl nijak pronásledován, nebyl trestán, toliko uvedl jediný problém týkající se obvinění z koupě kradeného kola, přičemž však tato věc byla podle něj vyřešena a bylo zjištěno, že kolo kradené nebylo. V souvislosti s tímto případem bylo pro něj nepříjemné, že byl nucen několikrát jít na policii. V průběhu správního řízení vypovídal, že žádné jiné problémy na Kubě neměl a nijak se neangažoval. Jako důvod svého odchodu ze země uvedl špatnou ekonomickou situaci a potřebu pomáhat své rodině v zemi původu a to, že na území České

Shodu s prvopisem potvrzuje

republiky žijí jeho bratři. Nebyla tedy zjištěna přiměřená pravděpodobnost, že by žalobce po návratu do země původu měl být sledován kubánskými státními orgány proto, že byl žadatelem o mezinárodní ochranu v České republice nebo proto, že byl dříve vojákem z povolání, který se účastnil války v Angole a Etiopii. Krajský soud nemůže pominout skutečnost, že o vojenské službě a účasti na vojenských akcích tohoto typu se žalobce zmiňuje až ve své žalobě. Rozhodně nelze přehlédnout také skutečnost, že pokud by tato vojenská angažovanost žalobce byla důvodem pro sledování jeho osoby ze strany státních orgánů, pak by stěžít mohl bez problémů z Kuby vycestovat.

8. Žalobce namítal nesprávné vyhodnocení jeho rodinných a společenských vazeb v České republice. V České republice žijí jeho dva bratři, přičemž jeden pracuje jako tlumočnick španělského jazyka a druhý jako elektromechanik a oba plynne hovoří česky. Oproti tomu na Kubě žije jeho matka, která má 85 let a bratr, oba v chudobných podmínkách. Na území České republiky se adaptoval a nyní pracuje jako dělník na stavbách. K této žalobní námitce musí krajský soud především zdůraznit, že pro rozhodnutí o prodloužení doplňkové ochrany je rozhodné především posouzení, zda nadále trvají u žadatele důvody, které vedly k udělení doplňkové mezinárodní ochrany, tedy zda nadále existuje nebezpečí vážné újmy, tak ji vymezuje ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu. Podle písm. d) tohoto ustanovení se za vážnou újmu považuje, pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Ohledně ochrany soukromého a rodinného života je tento závazek zakotven v čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, což však neznamená povinnost respektovat volbu osob ohledně země jejich pobytu, resp. napomáhat rozvíjení jejich vztahu; podmínky uplatnění takové povinnosti státu se přitom vykládají velmi přísně. Neudělení mezinárodní ochrany zpravidla neznamená natolik intenzivní zásah do rodinného a soukromého života, aby byl rozporný s mezinárodními závazky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu (srov. např. rozsudky NSS ze dne 29. 2. 2012 č. j. 2 Azs 38/2011 – 47, ze dne 17. 9. 2010 č. j. 2 Azs 14/2010 – 96 a další). Neproloužení trvání doplňkové ochrany v případě žalobce rozhodně není nepřiměřeným zásahem do jeho rodinného či soukromého života, který v podstatě odůvodňoval jediné tím, že v České republice žijí jeho dva bratři. V průběhu pohovorů uskutečněných v rámci správního řízení naopak žalobce odpovídal, že zde nemá žádné ekonomické, kulturní a sociální vazby, že zde nemá žádné zaměstnání a doposud neovládá český jazyk. Teprve v žalobě samotné tvrdil, že pracuje jako dělník na stavbách, ovšem tuto skutečnost nijak nedoložil. Pokud jde o jeho náklady na bydlení a živobytí, je odkázán na dávky státní sociální podpory. Lze tedy shrnout, že sociální vazby žalobce v České republice rozhodně nejsou důvodem udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

9. Nelze souhlasit se žalobní námitkou, že žalovaný nedostatečně vyhodnotil žalobcův zdravotní stav se zřetelem k tomu, že je po operaci šedého zákalu, nepohyblivého malíčku na pravé ruce a že na levé ucho neslyší vůbec a na pravé používá naslouchátko. Žalovaný zcela opomenul vyhodnotit, zda by mu byla v zemi původu poskytnuta potřebná zdravotní péče. K tomu žalobce dodal, že lékařské zprávy žalovanému doručil a ten si jen nechal sám ověřit u příslušných zdravotnických zařízení. Tyto zdravotní potíže žalobce v průběhu správního řízení uváděl. Současně k nim dodal, že kromě očních kapek neužívá žádné léky a na žádnou jinou nemoc se neléčí. Při pohovoru konaném dne 19. 12. 2017 k důvodům prodloužení doplňkové ochrany se zavázal doložit lékařské zprávy, z nichž by

Shodu s prvopisem potvrzuje

byla patrná nemožnost jeho návratu na Kubu, což ovšem neučinil, neboť součástí správního spisu žádná zdravotnická dokumentace žalobce není. Za této situace lze přisvědčit žalovanému, že neshledal důvod, který z hlediska zdravotního stavu žalobci bránil v jeho návratu do země původu.

10. Přípisem podaným na Poště Ostrava 36 dne 21. 10. 2018 žalobce jednak sdělil, že souhlasí s rozhodnutím v této právní věci bez nařízení jednání podle ust. § 51 odst. 1 a jednak uplatnil další námitku, že v průběhu pohovoru mu byl „přidělen“ tlumočník nikoliv španělského, ale italského jazyka, kterému nerozumí. Jako bojovníkovi v Angole a Etiopii mu hrozí zabití a nemůže se na Kubu vrátit. Uvedená námitka ohledně tlumočnicka byla vznesena až po lhůtě pro podání žaloby, ve které lze ve smyslu ust. § 71 odst. 2 s.ř.s. žalobu rozšířit o další žalobní body. Nicméně k této námitce odkazuje krajský soud na to, co bylo zjištěno z protokolu o pohovoru k důvodům žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 19. 12. 2017, který žalobce bez připomínek vlastnoručně podepsal, ani nevyužil svého práva na zpětné přetlumočení tohoto protokolu.
11. Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu žalobce jako nedůvodnou zamítl, přičemž v této věci rozhodl rozsudkem bez jednání se souhlasem účastníků řízení podle ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.
12. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v řízení úspěch neměl a žalovanému žádné prokazatelné náklady v souvislosti s tímto řízením nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s.ř.s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 1. února 2019

JUDr. Petr Indráček

samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje